

# Bilder som berör

Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

## Syfte

Eleverna får fundera kring bildens betydelse och vad de själva reagerar på.

## Läraren reflekterar

Jag brukar använda lektionen i ett större projekt om medier, men uppgiften fungerar lika bra som fristående. Den passar också i ämnesövergripande projekt, till exempel om mänskliga rättigheter, men då krävs mer information om varje enskild händelse. Uppgiften leder ofta till emotionella insikter och viktiga etiska diskussioner!

## Metod

Börja med att visa bilden på [Vietnamflickan](#). Berätta bakgrunden och läs artikeln om [Napalmflickan](#) idag. Låt eleverna diskutera parvis:

- Varför blev bilden så uppmärksam?
- Vilken betydelse tror eleverna att bilden haft?
- Vad hade hänt om den inte publicerats?
- Vilka etiska aspekter måste en journalist/redaktör överväga före publicering?
- Hur känner Kim Phúc inför bilden?

Fortsätt med att visa bildspelet från Aftonbladet <http://www.aftonbladet.se/temafotofilm>. Förbered innan så att mer bakgrundsinformation till varje bild kan ges.

Låt eleverna prata med varandra efter varje visad bild utifrån frågeställningarna ovan.

## Avslutande uppgift

Eleverna väljer en av bilderna ur bildspelet och skriver en analys. Eleverna skriver löpande text, men kan använda följande frågor som stöd:

- Vad händer på bilden? Vem gör vad?
- Vilka motiv ligger bakom det som händer?
- Vilken betydelse tror du att bilden haft?
- Vad hade hänt om den inte publicerats?
- Varför valde du just den bilden?
- Placera dig själv på valfri plats i bilden. Vad gör du? Hur tänker du?
- Hur ska medier beskriva krig och våld för att få folk att reagera?
- Vilka för- och nackdelar finns det med att medier använder starka bilder?
- Vad krävs för att just du ska engagera dig?
- Vilka andra bilder har påverkat dig starkt?

## Lgr 11 Förmåga\*

Utveckla kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter.  
Kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället.  
Förmåga att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv och kritiskt granska hur de framställs i olika källor.

### Centralt innehåll\*

Nyhetsvärdering och hur den kan påverka människors bilder av omvärlden. Hur individer och grupper framställs i media, till exempel utifrån kön och etnicitet, och hur detta kan påverka normbildning och värderingar.

### Betygskriterier\*

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om demokratiska värden och beslutsprocesser samt om mänskliga rättigheter. Eleven för **välutvecklade** resonemang om olika frågor med koppling till demokratins möjligheter och utmaningar. Eleven visar **mycket goda** kunskaper om förhållanden och strukturer i samhället. Eleven beskriver **komplexa** samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. Eleven för **välutvecklade** resonemang om hur individer och grupper kan påverka och påverkas av förhållanden och strukturer i samhället.

\* årskurs 7-9, samhällskunskap